

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedkyně Karly Cháberové a soudců Jana Kratochvíla a Štěpána Výborného ve věci

žalobce: **nezl. A. G.**, narozen dne xxx
státní příslušnost Turecká republika
bytem xxx, xxx
zastoupen advokátem Mgr. Petrem Václavkem
sídlem Opletalova 25, Praha 1

proti
žalovanému: **Ministerstvo vnitra České republiky**
sídlem Nad štolou 936/3, Praha 7

o žalobě proti rozhodnutí ministra vnitra ze dne 21. 8. 2017, č. j. MV – 27981-3/SO-2017,

takto:

- I. Žaloba se **z a m í t á**.
- II. Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Žalobce se podanou žalobou domáhal přezkoumání rozhodnutí ministra vnitra ze dne 21. 8. 2017, č. j. MV-27981-3/SO-2017 (dále též *napadené rozhodnutí*), jímž byl zamítnut jeho rozklad a potvrzeno rozhodnutí Ministerstva vnitra, odboru všeobecné správy (dále jen *správní orgán I. stupně*) ze dne 9. 1. 2017, č. j.: VS-10768/835.3/2-2014 (dále jen *rozhodnutí správního orgánu I.*

Shodu s prvopisem potvrzuje Martina Droženová.

stupně), kterým nebylo podle § 11 zákona č. 186/2013 Sb., o státním občanství České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen *zákon o státním občanství České republiky*), vyhověno žádosti nezletilého žalobce o udělení státního občanství České republiky.

2. Ze správního spisu vyplývají následující pro posouzení věci rozhodující skutečnosti.
3. Dne 1. 12. 2014 podal zákonný zástupce žalobce žádost o občanství České republiky pro žalobce s tím, že žalobce je od narození v České republice nepřetržitě. Státní občanství ČR potřebuje proto, aby se cítil občanem ČR jak morálně tak právně. Státní občanství ČR odstraní z jeho života na území ČR další možné překážky. Žádost byla podána prostřednictvím Úřadu městské části Praha 9 s přílohami včetně souhlasu matky žalobce s tím, aby žalobce v zastoupení svého zákonného zástupce – otce podal žádost o občanství České republiky. Z přiloženého dotazníku k žádosti o udělení státního občanství – nezletilý žadatel, vyplývá, že žalobce se narodil dne xxx v Praze, navštěvuje xxx třídu základní školy xxx xxx xxx, jeho rodiče jsou státní občané Turecké republiky stejně jako nezletilý žalobce a od 31. 8. 2013 má na území České republiky povolen trvalý pobyt.
4. Dne 3. 12. 2014 vydal Úřad městské části Praha 9 v rámci předávání předmětné žádosti o udělení státního občanství České republiky stanovisko zn. OOS/077944/50/2014, v němž uvedl, že vzhledem k věku dítěte, dále k tomu, že rodiče nemluví a nerozumí česky, neboť i k jednání na matrice si zákonný zástupce žalobce přivedl překladatele, a konečně vzhledem k tomu, že dítě – žalobce navštěvuje školu, kde jsou všechny předměty vyučovány v anglickém jazyce, není nutně v zájmu žalobce, aby získal jiné občanství než jeho rodiče.
5. Usnesením ze dne 29. 4. 2016, č. j.: VS – 10768/835.3/2-2014, správní orgán I. stupně přerušil na dobu 60 dnů od doručení tohoto usnesení podle § 64 odst. 1 písm. a) správního řádu správní řízení ve věci žádosti nezletilého žalobce o udělení státního občanství České republiky a zároveň vyzval zákonného zástupce žalobce k odstranění nedostatků žádosti tím, že doloží správnímu orgánu I. stupně všechny tam uvedené podklady. Dne 8. 7. 2016 byly správnímu orgánu I. stupně doručeny požadované podklady.
6. Dne 9. 1. 2017 vydal správní orgán I. stupně pod č. j.: VS-10768/835.3/2-2014 rozhodnutí, jímž rozhodl tak, že se žádosti žalobce o udělení státního občanství České republiky nevyhovuje. V odůvodnění tohoto rozhodnutí bylo ke skutkovým zjištěním uvedeno, že žalobce a jeho rodiče jsou státními občany Turecké republiky. Žalobce navštěvuje základní školu xxx xxx xxx, otec je společníkem, jednatelem a ředitelem této školy, matka žalobce zde je zaměstnána na pozici asistentky učitelky. Žalobci byl v České republice povolen trvalý pobyt od 13. 8. 2013, na jejím území se zdržoval od narození. Žalobce s ohledem na věk neprokázal dle ministerstva splnění podmínek pro udělení státního občanství České republiky podle § 14 odst. 3, 4, 5 a 7 zákona o státním občanství České republiky. Podmínky podle § 14 odst. 1, 2, 6 a 8 splnil, když na základě podkladů založených do spisu bylo zjištěno, že se na území České republiky skutečně zdržoval alespoň po polovinu doby požadované v § 14 odst. 1 zákona, tuto dobu také s ohledem na závěrečnou část citovaného ustanovení jako žadatel mladší 18 let splnil, v posledních 3 letech předcházejících dni podání žádosti neporušil závažným způsobem relevantní právní povinnosti ani výrazně a bez vážných důvodů nezatěžoval systém státní sociální podpory nebo systém pomoci v hmotné nouzi. V průběhu správního řízení bylo zjištěno, že v případě žalobce lze konstatovat, že nebyla prokázána integrace z hlediska rodinného. Rodiče žalobce dosud státními občany České republiky nejsou. Správní orgán I. stupně proto zohlednil tzv. zásadu jednotného státního občanství v rodině, resp. zásadu jednotného státního občanství rodičů a nezletilých dětí. Vzhledem k nízkému věku žalobce bylo zcela nezbytné posuzovat žádost o udělení českého státního občanství v rodinném kontextu. Dané vazby na rodiče jsou pro žalobce v jeho věku určující, ostatní sociální vazby jim nelze klást na roveň (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 1. 2014, č. j. 4 As 142/2013 – 29). Správní orgán I. stupně vzal rovněž do úvahy, že na škole, kterou žalobce v České republice navštěvuje, je výuka realizována výhradně v anglickém jazyce.

7. Proti rozhodnutí správního orgánu I. stupně podal žalobce rozklad, v němž uvedl námitky, které jsou obdobné jako námitky žalobní.
8. Dne 21. 8. 2017 vydal ministr vnitra napadené rozhodnutí, kterým rozklad žalobce zamítl a napadené rozhodnutí správního orgánu I. stupně potvrdil. V napadeném rozhodnutí aproboval skutkové a právní závěry správního orgánu I. stupně. Uvedl, že v daném případě žalobce nezjistil nic, co by dokládalo, že nezletilý účastník řízení mohl legitimně očekávat (§ 2 odst. 4 správního řádu), že jeho žádosti bude v plném rozsahu vyhověno, když žádost podával jeho zákonný zástupce s vědomím, že nezletilý žalobce je nízkého věku, je zcela závislý na materiální a citové péči zákonných zástupců (rodičů), kteří jsou cizími státními příslušníky a o státní občanství České republiky nežádali. Vzhledem k tomu, že nikdo z rodiny nemá státní občanství České republiky, může rodinná integrace do české společnosti probíhat jen v omezeném rozsahu, který zatím nepostačuje pro udělení státního občanství České republiky. Princip jednotného státního občanství v rodině je shledáván v tom, že není nezbytné (či důvodné), aby dítě disponovalo státním občanstvím České republiky na rozdíl od svých rodičů, kteří jej právně zastupují, vychovávají a na nichž je citově a existenčně závislé. Ministr poukázal na možnost nabytí státního občanství zjednodušenou formou podle § 35 zákona o státním občanství po nabytí zletilosti a uvedl, že institut trvalého pobytu garantuje nezletilým osobám všechna nezbytná práva pro jejich další pobyt a dospívání na území České republiky, jako je například zdravotní pojištění, pobyt na území České republiky, přístup ke vzdělání aj., není to však důvod, pro který se nezletilým osobám státní občanství České republiky uděluje.
9. V *prvním žalobním bodu* žalobce namítl, že žalovaný porušil zásadním způsobem své povinnosti odvolacího orgánu, napadené rozhodnutí odporuje požadavkům obsaženým v § 68 odst. 3 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen *správní řád*), § 3 a § 89 odst. 2 správního řádu. Správní orgány zásadním způsobem porušily ustanovení definující podmínky pro výkon jejich činnosti, zejména základní zásady činnosti správních orgánů deklarované v § 2, 3, 4 správního řádu.
10. Ve *druhém žalobním bodu* žalobce namítl, že ministr vnitra nedostatečně přezkoumal správnost a zákonnost rozhodnutí správního orgánu I. stupně v rozsahu požadovaném § 89 odst. 2 správního řádu a tím zatížil své rozhodnutí vadou nezákonnosti a nepřezkoumatelnosti.
11. Ve *třetím žalobním bodu* žalobce namítl, že správní orgány obou stupňů neodůvodnily svá rozhodnutí ve stěžejní otázce celého řízení, zda žalobce je či není rodinně a sociálně plně integrován, aby splnil veškeré zákonné požadavky na udělení státního občanství České republiky. Žalobce nesouhlasil s argumentací, že neprokázal, že je v České republice integrován z hlediska rodinného, jelikož nemá vytvořeny rodinné vazby na občany České republiky. V případě nabytí státního občanství naturalizací nabyvatel zpravidla, resp. velmi často nemá vazby na rodinného příslušníka předmětného státu. Pokud se jedná o zásadu jednotného státního občanství rodičů a dětí, tato není bezvýhradní a je nezbytné posuzovat okolnosti konkrétního případu bez paušalizace, jakkoli se provedení navrhaných důkazů jeví správnímu orgánu nepohodlným a nadbytečným. Žalobce nesouhlasil s tvrzením, že vzhledem k jeho nízkému věku nemůže jeho společenskou integraci do české společnosti v tuto chvíli v dostatečné intenzitě zajistit ani jeho školní docházka, ani jeho vazby na spolužáky a kamarády. Dle žalobce se jedná o paušalizovaný přístup žalovaného k jeho situaci, jelikož neuvedl žádné konkrétní úvahy o tom, proč považuje sociální vazby žalobce za nedostatečně intenzivní, kromě argumentu jeho nízkého věku, a tak logické citové a finanční závislosti žalobce na jeho rodičích. Zákon o státním občanství žádné věkové omezení pro nabytí státního občanství nestanoví, a tudíž správní orgány měly náležitě zjistit opravdový stupeň intenzity sociální a rodinné integrovanosti žalobce a ne jen formalisticky posuzovat podmínky žalobce z hlediska jeho věku nebo státní příslušnosti jeho rodičů, jelikož se nejedná o zákonem pevně stanovená kritéria, nýbrž o správní uvážení v rámci diskreční pravomoci správního orgánu.
12. Žalovaný ve svém vyjádření uvedl, že žalobu pokládá za nedůvodnou. Ve vztahu ke zjištěnému skutkovému stavu a průběhu předmětného správního řízení odkázal na obsah žalobou

napadeného rozhodnutí. V průběhu správního řízení bylo zjištěno a rovněž zapracováno do odůvodnění jak rozhodnutí správního orgánu I. stupně, tak napadeného rozhodnutí, že žalobce neprokázal svou integraci do společnosti v České republice v intencích ustanovení § 13 odst. 1 zákona o státním občanství České republiky. Žalobce neměl vytvořeny rodinné vazby na státní občany České republiky. Při rozhodování o žádosti žalobce vzal tuto skutečnost do úvahy a zároveň zohlednil tzv. zásadu jednotného státního občanství v rodině, resp. zásadu jednotného státního občanství rodičů a dětí, kdy bylo přihlédnuto ke skutečnosti, že žalobce je s ohledem na svůj nízký věk dosud závislý na svých rodičích, kteří jsou oba státními občany Turecka a kteří o udělení státního občanství České republiky dosud nepožádali. Vazby na spolužáky, kamarády a vrstevníky žalobce nemohl žalovaný považovat za natolik zásadní, aby mohly kompenzovat výše zmíněnou vazbu na jeho rodiče, a to ještě při zohlednění situace, kdy žalobce navštěvuje školu, na které výuka neprobíhá v českém jazyce. Ve skutkově obdobných případech, tj. v případech žádostí o udělení státního občanství České republiky podávaných samostatně za nezletilé děti mladší 15 let, žalovaný rozhodoval tak, že tyto žádosti s ohledem na jednotné státní občanství v rodině a s přihlédnutím k rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 1. 2014, č. j. 4 As 142/2013 – 29 v první instanci vždy zamítal. Žalovaný doplnil, že při jednání na Úřadu městské části Prahy 9 dne 1. 12. 2014 byl zákonný zástupce žalobce doprovázen překladatelem, neboť se zjistilo, že českým jazykem vůbec nehovoří a českému jazyku vůbec nerozumí. Neznalost českého jazyka a českých reálií lze předpokládat i u matky žalobce, která měla v té době na území České republiky povolen pouze dlouhodobý pobyt. Žalobce, kterému bylo v době podání necelých šest let, pak zcela jistě nechápal dosah a význam tohoto kroku; byla zde jakási nadřazená vůle rodičů, kteří prosazovali něco pro své dítě, ale nikoliv již pro sebe. Dítě – žalobce řeší především to, že je se svými rodiči, a už vůbec neřeší, zda žije v České republice, v Turecku či v jiné zemi. Po dosažení zletilosti se může žalobce sám rozhodnout, zda bude žádat o udělení státního občanství České republiky či nikoliv. Tento důležitý a zásadní krok by tak neměli vůbec za nezletilé dítě řešit jeho rodiče, a to navíc za situace, kdy sami o státní občanství České republiky nežádají. Udělení státního občanství České republiky je aktem natolik významným, že jeho plošné udělování nezletilým dětem by jeho význam zcela devalvovalo, nehledě na to, že do budoucna nelze absolutně předjímat, jak se osobnost dítěte bude vyvíjet a zda vůbec spojí svoji budoucnost s Českou republikou. Žalovaný rovněž poukázal na možnost, aby žalobce po dosažení zletilosti učinil prohlášení podle § 35 zákona o státním občanství České republiky a nabyl státní občanství České republiky zjednodušenou formou.

13. Při jednání zástupkyně žalobce zdůraznila, že zásadu jednotného občanství v rodině nelze chápat tak jednoznačně, jak to učinil žalovaný. Poukázala na to, že ani žalovaný tuto zásadu nedodrжуje ve stejných věcech. Na podporu svého tvrzení předložila soudu rozhodnutí ministra vnitra ze dne 15. 1. 2018, kterým ministr vnitra zrušil rozhodnutí Ministerstva vnitra, kterým nebylo vyhověno žádosti nezletilého cizího státního příslušníka o udělení státního občanství České republiky a kterým byla tato věc vrácena k novému projednání. Dále předložila sdělení Ministerstva vnitra ze dne 14. 8. 2017 adresované Mgr. et Mgr. Marku Čechovskému, Ph.D., advokátovi, ve kterém ministerstvo mimo jiné zástupci nezletilého (narozen v roce xxx) sděluje, že rozhodlo kladně o žádosti o udělení státního občanství sestry žadatele narozené v roce xxx, ale že nelze přihlédnout k vazbě na sestru, neboť nezletilý žalobce je z hlediska věku primárně vázán na rodiče. Z těchto dokladů dle zástupkyně žalobce vyplývá, že tvrzení v napadeném rozhodnutí, že o žádostech nezletilých žadatelů je rozhodováno stejně, neodpovídá skutečnosti.
14. Dále zástupkyně žalobce uvedla, že zákonná úprava státního občanství již nevychází z principu jednoho státního občanství, žalobci by tedy zůstalo zachováno stejné občanství jako jeho rodičům a české státní občanství by mu pouze přibylo. Pro udělení státního občanství je třeba naplnit podmínky integrace do společnosti, což lze rozdělit na integraci pracovní, rodinnou a sociální. Zástupkyně žalobce uvedla, že stačí naplnění jednoho z uvedených předpokladů, sociální vazby pak nemusí být pouze na české státní občany, může se jednat i o vazby na osoby trvale žijící v České republice. Žalobce navíc má sociální vazby vzniklé v souvislosti se školní

docházkou i na české státní občany. Do školy chodí i české děti, se kterými se přátelí, společně navštěvují kroužky. V souvislosti s touto otázkou zástupkyně žalobce namítla, že žalobce nebyl vyzván správním orgánem k prokázání integrace, byl vyzván pouze k předložení řady dokladů. V průběhu řízení nebyl žalovaným informován o jeho názoru na žádost a žalovaný před vydáním prvostupňového rozhodnutí nepostupoval v souladu s § 36 odst. 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen správní řád), čímž došlo k porušení práva se k věci před vydáním prvostupňového rozhodnutí vyjádřit. Z uvedených důvodů navrhla zrušení napadeného rozhodnutí a vrácení věci k dalšímu řízení.

15. Městský soud v Praze přezkoumal žalobou napadené rozhodnutí a jemu předcházející řízení před správními úřady obou stupňů z hlediska žalobních námitek, uplatněných v podané žalobě a při přezkoumání vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době vydání napadeného rozhodnutí (§ 75 s.ř.s.) a dospěl k závěru, že žaloba není důvodná.
16. Soud považuje za potřebné se nejprve vypořádat s písemnostmi předloženými při jednání. Pokud se jedná o rozhodnutí ze dne 15. 1. 2018, tímto ministr vnitra zrušil prvostupňové rozhodnutí o žádosti nezletilého cizího státní příslušníka o udělení státního občanství České republiky z důvodu nevypořádání se se skutečností, že o tři roky starší sestře žadatele (narozená xxx) bylo české státní občanství uděleno. V této věci nebylo tedy pravomocně rozhodnuto a z předloženého rozhodnutí není ani zřejmé, proč bylo státní občanství České republiky uděleno sestře nezletilého. Pokud se jedná o sdělení ze dne 14. 8. 2017, z tohoto vyplývá, že správní orgán rozlišoval u sourozenců různý věk. Z obou předložených dokladů dle názoru soudu sice vyplývá, že rozhodovací praxe u nezletilých žadatelů není zcela jednotná, ale to nemůže vést v daném případě k závěru, že napadené rozhodnutí je nezákonné. Tvrzení v odůvodnění napadeného rozhodnutí o stejném rozhodování ve stejných věcech a obdobném rozhodování ve věcech obdobných není v rozporu s předloženými písemnostmi. Tyto neprokazují, že se jednalo o stejné či obdobné věci. Je třeba uvést, že rozhodování v jiných věcech, byť odlišné, by samo o sobě nemohlo vést k závěru o nezákonnosti napadeného rozhodnutí. Rozhodující je posouzení, zda lze napadené rozhodnutí z hlediska vymezených žalobních bodů shledat jako vydané v souladu s příslušnou právní úpravou.
17. V prvním žalobním bodu žalobce namítl, že napadené rozhodnutí odporuje požadavkům obsaženým v § 68 odst. 3, § 3 a § 89 odst. 2 správního řádu. Správní orgány zásadním způsobem porušily ustanovení definující podmínky pro výkon jejich činnosti, zejména základní zásady činnosti správních orgánů deklarované v § 2, 3, 4 správního řádu. Tuto námitku lze považovat za velmi obecně formulovanou. Žalobce v obecnosti vytýká žalovanému chyby v odůvodnění napadeného rozhodnutí, nedostatečně provedený přezkum napadeného rozhodnutí správního orgánu I. stupně a porušení celé řady zásad činnosti správních orgánů.
18. Rozsah i kvalita soudního přezkumu je determinována také formulací žalobních námitek, neboť ve správním soudnictví platí dispoziční zásada a soud je při přezkumu správního rozhodnutí vázán co do rozsahu a mezi přezkumu žalobními námitkami (§ 75 odst. 2 s. ř. s.). Platí, že pokud je žalobní námitka formulována příliš obecně, soud nemůže místo žalobce domýšlet, jaký je konkrétní obsah této námítky. Pokud tedy například žalobce uvedl, že správní orgány porušily § 2 správního řádu a není jasné, co konkrétně žalobce správním orgánům vytýká, pak tuto úvahu nemůže učinit namísto žalobce soud, neboť by tím vybočil z mezí dispoziční zásady, kterou je vázán. Není úkolem soudů ve správním soudnictví, aby nahrazovaly činnost žalobce při formulaci žalobních námitek a samy je dotvářely. Nejvyšší správní soud např. v odůvodnění rozsudku ze dne 27. 2. 2015, č. j. 6 Ads 5/2015 – 20, konstatoval, že „soud... v žádném případě není povinen žalobní body domýšlet, fantazijně o nich spekulovat, resp. konstruovat namísto žalobce všechny možné zásady do jeho veřejných subjektivních práv, jinak by porušil dispoziční zásadu, podle níž má žalobce ve svých rukou určit, proti čemu a proč žalobu podává, a tím i závazně vymezit rozsah, v němž se má soud zabývat.“ Nad rámec žalobních námitek musí soud z úřední povinnosti přihlížet toliko k takovým vadám napadeného rozhodnutí, k nimž je nutno přihlížet bez návrhu nebo které vyvolávají jeho nicotnost podle § 76 odst. 2 s. ř. s. Takové nedostatky v projednávané věci nebyly zjištěny.

Shodu s prvopisem potvrzuje Martina Drozenová.

Žalobce namítal porušení §§ 2, 3 a 4 správního řádu, ve kterých jsou upraveny základní zásady správního řízení, aniž by blíže konkretizoval, v čem porušení těchto zásad spočívá a jak toto porušení zasáhlo do jeho práv. Obdobná argumentace platí pro žalobcem označená ustanovení § 68 odst. 3 a § 89 odst. 2 správního řádu. První žalobní námitku z důvodů uvedených shora shledal soud nedůvodnou.

19. Pokud zástupkyně žalobce při jednání namítla, že žalobce nebyl vyzván k předložení důkazů o své integraci do společnosti a že mu nebyla dána možnost vyjádřit se před vydáním prvostupňového rozhodnutí, čímž došlo k porušení § 36 odst. 3 správního řádu, touto námitkou se soud nezabýval, neboť byla uplatněna po uplynutí lhůty k podání žaloby.
20. Podle § 71 odst. 2, věta druhá a třetí s.ř.s. žalobce může kdykoli za řízení žalobní body omezit. Rozšířit žalobu na dosud nenapadené výroky rozhodnutí nebo ji rozšířit o další žalobní body může jen ve lhůtě pro podání žaloby. Lhůta pro podání žaloby pak činí dva měsíce od oznámení rozhodnutí žalobci doručením písemného vyhotovení nebo jiným zákonem stanoveným způsobem, nestanoví-li zvláštní zákon lhůtu jinou. V daném případě tato lhůta jednoznačně dodržena nebyla.
21. Řízení bylo zahájeno na základě žádosti žalobce, bylo tedy na něm, aby svá tvrzení případně doložil předložením důkazů, případně aby navrhl jejich provedení. Správní orgán není povinen žalobce poučovat o tom, jaké důkazní prostředky by mohl využít. Žalobce ostatně ohledně sociální integrace prostřednictvím spolužáků, jak uváděla jeho zástupkyně při jednání, žádné konkrétní skutečnosti netvrdil ani v odvolání, kdy už mu musel být jasný náhled správního orgánu na důvody nevyhovění žádosti.
22. Ve druhém žalobním bodu žalobce namítl, že ministr vnitra nedostatečně přezkoumal správnost a zákonnost napadeného rozhodnutí správního orgánu I. stupně v rozsahu požadovaném v § 89 odst. 2 správního řádu a tím zatížil své rozhodnutí vadou nezákonnosti a nepřezkoumatelnosti.
23. Podle § 89 odst. 2 správního řádu odvolací správní orgán přezkoumává soulad napadeného rozhodnutí a řízení, které vydání rozhodnutí předcházelo, s právními předpisy. Správnost napadeného rozhodnutí přezkoumává jen v rozsahu námitek uvedených v odvolání, jinak jen tehdy, vyžaduje-li to veřejný zájem. K vadám řízení, o nichž nelze mít důvodně za to, že mohly mít vliv na soulad napadeného rozhodnutí s právními předpisy, popřípadě na jeho správnost, se nepřihlíží; tímto ustanovením není dotčeno právo na náhradu škody způsobené nesprávným úředním postupem.
24. V podaném rozkladu žalobce namítal, že správní orgán I. stupně přistoupil k jeho žádosti zcela formalisticky, žádost posoudil paušálně bez přihlídnutí ke konkrétním okolnostem a osobnostním specifikám žalobce. Žalobce v podaném rozkladu namítl, že žalovaný zamítl žádost účastníka řízení z důvodu tvrzené neprokázané integrace rodinné a nenaplnění sociální integrace žadatele, protože navštěvuje školu, kde výuka probíhá v anglickém jazyce, to vše s odvoláním na princip jednotného státního občanství, když rodiče žadatele státními občany České republiky nejsou, a dále na základě tvrzení, že získání státního občanství by nebylo v zájmu žalobce. Z dikce § 89 odst. 2 správního řádu vyplývá, že zatímco soulad napadeného rozhodnutí a řízení, které vydání rozhodnutí předcházelo, s právními předpisy, odvolací správní orgán přezkoumává v celém rozsahu, tedy bez ohledu na uplatněné odvolací námitky, v případě správnosti napadeného rozhodnutí tuto přezkoumává jen v rozsahu námitek uvedených v odvolání, jinak jen tehdy, vyžaduje-li to veřejný zájem.
25. Nepřezkoumatelnost správního rozhodnutí spočívá v nesrozumitelnosti nebo nedostatku důvodů rozhodnutí. Rozhodnutí je nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů, jestliže z jeho odůvodnění není seznatelné, proč správní orgán považuje námitky účastníka řízení za liché, mylné nebo vyvrácené, které skutečnosti vzal za podklad svého rozhodnutí, proč považuje skutečnosti tvrzené účastníkem za nerozhodné, nesprávné nebo jinými řádně provedenými důkazy vyvrácené, podle které právní normy rozhodl a jakými úvahami se řídil při hodnocení důkazů. Nepřezkoumatelnost rozhodnutí pro nedostatek důvodů musí být vykládána ve svém skutečném smyslu, tj. jako nemožnost přezkoumat určité rozhodnutí pro nemožnost zjistit v něm jeho obsah

nebo důvody, pro které bylo vydáno (srov. usnesení rozšířeného senátu NSS ze dne 19. 2. 2008 č. j. 7 Afs 212/2006-76, publikované pod č. 1566/2008 Sb. NSS). Není přípustné institut nepřezkoumatelnosti libovolně rozšiřovat a vztáhnout jej i na případy, kdy se správní orgán podstatou námitky účastníka řízení řádně zabývá a vysvětlí, proč nepovažuje argumentaci účastníka za správnou, byť výslovně v odůvodnění rozhodnutí nereaguje na všechny myslitelné aspekty vznesené námitky. Zrušení rozhodnutí pro nepřezkoumatelnost je vyhrazeno těm nejzávažnějším vadám rozhodnutí, kdy pro absenci důvodů skutečně nelze rozhodnutí meritorně přezkoumat. Městský soud dodává, že s ohledem na zásadu jednotnosti správního řízení je nutné prvostupňové rozhodnutí a rozhodnutí o opravném prostředku posuzovat jako celek.

26. Napadené rozhodnutí posoudil soud optikou výše uvedené judikatury a dospěl k závěru, že se o nepřezkoumatelné rozhodnutí nejedná, neboť je zřejmé, z jakého skutkového stavu správní orgány obou stupňů vycházely a jak jej následně právně posoudily. Rozhodnutí jsou řádně odůvodněna a jsou plně srozumitelná. Pokud jde o tvrzenou nepřezkoumatelnost napadeného rozhodnutí, soud považuje tuto námitku za nedůvodnou. Skutečnost, že se ministr ztotožnil s odůvodněním prvostupňového rozhodnutí, neznamená, že se námitkami v rozkladu nezabýval. Jejich zhodnocení je v odůvodnění obsaženo, což je zřejmé ze shora popsání obsahu napadeného rozhodnutí. Soud neshledal žalobcem tvrzené porušení § 89 odst. 2 správního řádu. Ani v rámci své žalobní námitky žalobce nevytkl, v čem konkrétně v této oblasti spatřuje nezákonnost napadeného rozhodnutí.
27. Ve třetím žalobním bodu žalobce namítl, že správní orgány řádně neodůvodnily svá rozhodnutí ve stěžejní otázce celého řízení, zda žalobce je či není rodinně a sociálně plně integrován, aby splnil veškeré zákonné požadavky na udělení státního občanství České republiky.
28. Dle § 11 zákona o státním občanství rozhoduje o udělení státního občanství Ministerstvo vnitra. Dle § 12 není na udělení státního občanství právní nárok. Podle § 13 lze státní občanství České republiky udělit, pokud je žadatel integrován do společnosti v České republice, zejména pokud jde o integraci z hlediska rodinného, pracovního, nebo sociálního, a splňuje ostatní podmínky stanovené v § 14.
29. Nezletilý žalobce (v době podání žádosti xxx) podal prostřednictvím svého zákonného zástupce žádost o udělení českého státního občanství, správní orgány tak byly povinny ve smyslu čl. 6 Evropské úmluvy o státním občanství, publ. pod č. 76/2004 Sb. m. s., hodnotit žádost z pohledu obecně uznávané zásady jednotného státního občanství rodičů a dětí tak, aby byly ochráněny rodinné vazby a zabezpečeno jednotné státní občanství celé rodiny. Ze skutkových okolností přezkoumávaného případu vyplývá, že udělením požadovaného občanství žalobci by zásada jednoty státního občanství s rodiči zachována nebyla, neboť tito nemají státní občanství České republiky, ale státní občanství Turecké republiky. K okamžiku vydání napadeného rozhodnutí nebylo zjištěno, že by zákonní zástupci o udělení českého státního občanství požádali.
30. Správní orgán I. stupně i ministr odkazovali v odůvodnění svých rozhodnutí na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 1. 2014, č. j. 4 As 142/2013 - 29 [viz též usnesení Ústavního soudu ze dne 11. 6. 2014, sp. zn. II. ÚS 1485/14], který řešil skutkově obdobný případ jako je případ přezkoumávaný (byť aplikoval předchozí zákon č. 40/1993 Sb., o nabytí a pozbytí státního občanství České republiky, ve znění pozdějších předpisů), navazoval na související, předcházející judikaturu (např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 1. 2013, č. j. 8 As 31/2012 - 76) a je v obecnosti aplikovatelný i na tento případ.
31. Nejvyšší správní soud ve svém rozsudku ze dne 30. 1. 2014, č. j. 4 As 142/2013 - 29 uvedl: „... [17] Nejvyšší správní soud je přesvědčen, že závěry výše citovaného rozsudku Nejvyššího správního soudu (pozn. jde o rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 1. 2013, č. j. 8 As 31/2012 - 76) dopadají i na nyní projednávaný případ, neboť stěžovatelka v době rozhodování žalovaného byla nezletilá, teprve ve věku xxx let. Byť stěžovatelka splnila z formálního pohledu příslušné podmínky podle ustanovení § 7 odst. 1 zákona o státním občanství, o čemž není mezi stranami žádného sporu, nelze odhlédnout od všech skutkových okolností daného případu, neboť stěžovatelka je v tomto věku značně závislá na svých rodičích a zejm. na své matce, které byla svěřena do výchovy. [18] Za takové situace, kdy stěžovatelka vzhledem ke svému nízkému věku reálně teprve

začíná navazovat hlubší vztahy k osobám stojícím mimo její rodinu a kdy její nejbližší rodinní příbuzní nezískali české státní občanství, nelze než soublasit se žalovaným, že udělením českého státního občanství stěžovatelce by byl narušen princip jednoty státního občanství rodiny. Byť stěžovatelka s tímto závěrem nesoublasí, nepřináší nic, co by skutečně dokládalo, že by její vztah k osobám mimo její nejbližší rodinu byl hlubšího a dlouhodobějšího charakteru. Samotná skutečnost, že se narodila na území České republiky, že plyně hovoří česky nebo že zde navštěvuje základní školu, je v tomto směru nedostatečná, neboť navštěvování školy a schopnost plyně hovořit česky vyplývá z plnění povinné školní docházky a z toho, že vyučovacím jazykem na školách je v České republice český jazyk (srov. § 13 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání, (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů), který se stěžovatelka v důsledku plnění příslušných povinností podle školského zákona proto naučila. [19] Zásada jednoty státního občanství rodiny nebyla v dané věci absolutizována, jak mylně namítá stěžovatelka, neboť žalovaný zohlednil skutkové okolnosti případu, které určitým způsobem i vyhodnotil. Za stěžejní žalovaný přitom považoval to – a Nejvyšší správní soud tento závěr akceptuje – že stěžovatelka je s ohledem na svůj nízký věk velmi vázána na svou rodinu, což ani samotná stěžovatelka ve své argumentaci nezpochybňuje. Pokud by skutková situace případu byla odlišná, tj. pokud by zde stěžovatelka žila sama a neměla by žádné významné kontakty na ostatní členy své rodiny, nebylo by uplatnění zásady jednoty státního občanství rodiny na místě. Odlišnému posouzení věci by nebránil ani nízký věk stěžovatelky, neboť takový postup by umožňovalo ustanovení § 9 zákona o státním občanství. Není proto vyloučeno, aby nezletilý získal sám české státní občanství; v takovém případě by se však muselo jednat o jiné skutkové okolnosti, než které byly zjištěny žalovaným v dané věci.

32. Princip jednotnosti státního občanství nemá žádnou souvislost s tím, že žalobce navštěvoval školu, kde výuka probíhá v anglickém jazyce. Ani docházka nezletilého do české školy by nebyla brána jako určující pro udělení státního občanství České republiky při zkoumání principu jednotného státního občanství. Při zkoumání tohoto hlediska (jednotné státní občanství) je rozhodný věk žadatele a s tím související závislost na rodičích, kteří české státní občanství nemají. Zjednodušeně jde v případě zásady jednotnosti státního občanství o to, že jelikož jsou nezletilé děti existenčně závislé na svých rodičích, jejich status je třeba primárně posuzovat v návaznosti na status rodičů (viz např. rozsudek MS ze dne 16. 11. 2016, č. j. 3 A 99/2014 – 63).
33. Závěrem soud uvádí, že na udělení státního občanství není dán právní nárok. Koncepce právní úpravy státního občanství vychází z principu suverenity státní moci a je výsostným právem státu určovat podmínky, za kterých se nabývá a pozbývá státní občanství. Ani v případě splnění všech zákonných podmínek pro udělení státního občanství nemusí být žádosti o udělení státního občanství České republiky vyhověno. Stát prostřednictvím svých orgánů rozhoduje na základě zcela volné správní úvahy, zda cizinci státní občanství udělí či nikoliv. I v případě volného správního uvážení však správní orgán musí respektovat stanovené procesní postupy a základní právní principy správního rozhodování a jeho rozhodnutí musí být přezkoumatelné, aby byla vyloučena libovůle při rozhodovací činnosti správního orgánu. Správní rozhodnutí, které bylo učiněno na základě volného správního uvážení, soud přezkoumává pouze z hlediska, zda správní orgán nepřekročil zákonem stanovené meze správního uvážení nebo je nezneužil (ustanovení § 78 odstavec 1 s. ř. s.). V daném případě je třeba za meze správního uvážení považovat smysl a účel zákona o státním občanství a je tedy třeba posoudit, zda správní uvážení je v konkrétním případě logickým vyústěním řádného hodnocení skutkových zjištění. Z odůvodnění rozhodnutí obou správních orgánů je zřejmé, že správní orgány se žádostí žalobce podrobně zabývaly, náležitě zjistily skutečný stav věci a provedené důkazy řádně zhodnotily. Důvody, pro které nebylo žádosti žalobce o udělení státního občanství vyhověno, jsou z odůvodnění rozhodnutí obou správních orgánů zřejmé a soud je považuje za dostatečné pro závěr, že správní orgány nerozhodovaly na základě libovůle a při svém rozhodování nepřekročily zákonem stanovené meze správního uvážení ani správní uvážení nezneužily (viz též rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 14. 5. 2020, č. j. č. j. 11A 185/2019 – 41).
34. Z výše uvedených důvodů soud neshledal žalobu důvodnou, proto ji podle § 78 odst. 7 s.ř.s. zamítl.

Shodu s prvopisem potvrzuje Martina Droženová.

35. Výrok o nákladech řízení je odůvodněn ustanovením § 60 odst. 1 s.ř.s., žalobce neměl ve věci úspěch, proto mu právo na náhradu nákladů řízení nepřísluší, žalovanému náklady nevznikly.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Praha dne 23. listopadu 2020

JUDr. Karla Cháberová v. r.

předsedkyně senátu